

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

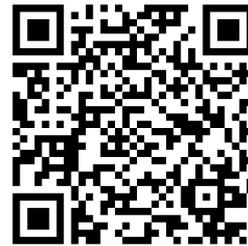
Державний обліковий номер: 0824U000165

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-01-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попроцький Ігор Станіславович

2. Ihor Poprotskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 26-01-2024

Спеціальність за освітою: Автомобільний транспорт

Місце роботи здобувача: Інститут Військово-Морських Сил Національного університету "Одеська морська академія"

Код за ЄДРПОУ: 26614030

Місцезнаходження: вул. Дідріхсона, буд. 8, Одеса, 65029, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 9547

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.43.45, 78.21.11

Тема дисертації:

1. Розвиток вищої військово-морської освіти у Болгарії та Румунії в умовах переходу на стандарти НАТО
2. Development of higher naval education in Bulgaria and Romania under the conditions of transition to NATO standards

Реферат:

1. Комплекс різновекторних перетворень в Україні: заходів, спрямованих на зміцнення обороноздатності, створення умов протистояння військовій агресії під час російсько-української війни, закріплення у Конституції курсу країни на вступ до ЄС і НАТО, співробітництва з країнами партнерами та пошуку ефективних стратегій розвитку України як морської держави висуває перед закладами освіти завдання здійснювати підготовку військово-морського фахівця відповідно до міжнародних стандартів та стандартів країн-членів НАТО. Об'єкт дослідження – вища військова освіта. Предмет дослідження – вища військово-морська освіта у Болгарії та Румунії в умовах переходу на стандарти НАТО. Мета дослідження: вивчити, узагальнити та об'єктивізувати досвід вищої військової освіти країн-членів НАТО (Болгарії та Румунії) кінця ХХ – початку ХХІ століття з виокремленням особливостей розвитку вищої військово-морської освіти в

умовах переходу на стандарти НАТО та можливості екстраполяції його в систему вищої військово-морської освіти України. У дисертації комплексно досліджено науково-теоретичні основи розвитку вищої військово-морської освіти країн Чорноморського регіону, зокрема Болгарії, Румунії та України за стандартами країн-членів НАТО. Визначено групи базових понять та конкретизовано їхній зміст відповідно до умовного поділу на дві групи – загально-педагогічні поняття та спеціально-професійні. Виокремлено основні передумови створення вищої військової освіти: 1) історико-політичні та безпекові, 2) соціально-економічні, 3) функціональні (професійні), пов'язані з історичною ретроспективою, політичною трансформацією та безпековим середовищем країн, ставленням суспільства до освіти, її фінансування, можливості працевлаштування випускників за специфікою підготовки у закладах вищої військової (військово-морської) освіти. З урахуванням історико-політичних і безпекових, соціально-економічних та функціональних (професійних) передумов розвитку вищої військової освіти обґрунтовано й схарактеризовано історичну хронологію розвитку досліджуваних країн починаючи з моменту становлення вищої освіти як невіддільного компонента розвитку суспільства й до зафіксованого вступу до НАТО. Вища військова освіта, по-перше, має на меті підготовку офіцера – лідера, налаштованого на перемогу та наповненого найвищими ідеями відданості, честі та служіння народові своєї Держави, а по-друге, набуття здобувачами вищої освіти знань, умінь, навичок та компетентностей, визначених Професійними стандартами, необхідних для опанування первинної посади командного складу у ЗС (за визначеною спеціалізацією). Кожна країна проходить окремий шлях в розбудові своєї автентичності (Державності) та має власну систему вищої освіти. Результатом дослідження є аналіз системи військово-морської освіти Болгарії, Румунії та України, зокрема освітніх стандартів, освітньо-професійних програм та навчальних планів підготовки військово-морського офіцера країн-членів НАТО і України; імплементація світових практик, досвіду досліджуваних країн та окреслення перспектив освітньої діяльності військово-морських закладів у вищу військову освіту України. Порівняльний аналіз змістової та освітньо-організаційної складової підготовки військово-морського фахівця з вищої освіти наведено на прикладах спеціалізованих закладів вищої освіти – Вищому військово-морському училищі «Н. Й. Вапцарова» Болгарії та Військово-Морської академії Румунії «Мирча чел Бетран». За результатами порівняльного аналізу освітнього процесу з'ясовано, що: програмні компетентності освітніх програм у закладах Румунії та України співпадають, в освітніх програмах Болгарії та України існуючі розбіжності, обумовлені баченням стейкхолдера (замовника) майбутньої сфери діяльності військово-морського офіцера, яка передбачає виконання службових обов'язків на посадах сектору безпеки та оборони за стандартами НАТО. Досліджено, що матеріально-технічна (навчально-матеріальна) база Болгарії та Румунії укомплектована зразками озброєння, військової техніки та матеріально-технічними засобами країн-членів НАТО. Окреслено перспективи розвитку системи вищої військово-морської освіти України в умовах переходу на стандарти НАТО. Розроблено Рекомендації по реформуванню системи вищої військово-морської освіти України в умовах переходу на стандарти НАТО.

2. The complex of multidirectional transformations in Ukraine: measures aimed at strengthening defense capabilities, creating conditions for resisting military aggression during the Russia-Ukraine war, enshrining the country's course for joining the EU and NATO in the Constitution, cooperation with the ally countries, and searching for effective strategies of the development of Ukraine as a maritime state set a task for educational institutions to train naval specialists in accordance with international and NATO member-nations standards. The object of the research is higher military education. The subject of the research is higher naval education in Bulgaria and Romania under the conditions of transition to NATO standards. The purpose of the research: to investigate, generalize and objectify the experience of higher military education of NATO member-nations (Bulgaria and Romania) at the end of the 20th – beginning of the 21st century, highlighting the peculiarities of the development of higher naval education under the conditions of transition to NATO standards and the possibility of its extrapolation into the system of higher naval education of Ukraine. The dissertation focuses on comprehensive research of the scientific and theoretical foundations of the development of higher naval education in the countries of the Black Sea region, namely Bulgaria, Romania and Ukraine, in accordance with the standards of NATO member-nations. The sets of basic concepts were defined and their content was specified in accordance

with the conditional distribution into two groups – general pedagogical and professionally-related concepts. The main prerequisites for the creation of higher military education were highlighted: 1) historical, political and security, 2) socio-economic, 3) functional (professional) related to historical retrospective, political transformation and security environment of countries, society's attitude to education, its financing, employment opportunities for graduates in the fields related to their specialities of training at institutions of higher military (naval) education. Taking into consideration the historical, political and security, socio-economic and functional (professional) prerequisites for the development of higher military education, the historical chronology of the development of the studied countries, starting from the moment when higher education was established as an inseparable component of the development of society and until the recorded accession to NATO, is substantiated and characterized. Higher military education, firstly, is aimed at training an officer – a leader who is intended to win and is full of the highest ideas of loyalty, honor and service to the people of their State, and secondly, the acquisition of knowledge, skills and other competencies defined by the Professional Standards as necessary for mastering a primary command staff position in the Armed Forces (according to the specified specialization) by higher education students. Each country takes its own path in developing its authenticity (Statehood) and has its own system of higher education. The result of the study is an analysis of the naval education system of Bulgaria, Romania and Ukraine, namely educational standards, educational and professional training programs and curricula for naval officers training in NATO member-nations and Ukraine; implementation of world practices and the experience of the studied countries; an outline of perspectives of the educational activity of naval institutions in terms of higher military education of Ukraine. A comparative analysis of higher education content and its educational and organizational components of naval specialists training is given with reference to the examples of specialized higher education institutions – the Higher Naval School «N.Y. Vaptsarov» of Bulgaria and the Naval Academy «Mirce cel Betran» of Romania. According to the results of the comparative analysis of educational processes, it was stated that: the program competences of educational programs in the educational institutions of Romania and Ukraine coincide, in the educational programs of Bulgaria and Ukraine there are differences due to the stakeholder's conception of the future sphere of activity of naval officers, which involves the performance of their service responsibilities at the positions of the security and defense sector in accordance with NATO standards. It has been investigated that the material and technical (educational and material) bases of Bulgaria and Romania are equipped with samples of weapons, military equipment and material and technical means of NATO member-nations. The perspectives of reforming the system of higher naval education of Ukraine under the conditions of transition to NATO standards are outlined. Recommendations for reforming the system of higher naval education of Ukraine under the conditions of transition to NATO standards was developed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Попроцький І.С., Шаров Р.А. Навчально-методичне забезпечення професійної підготовки військових та цивільних моряків України в сучасних умовах освітнього середовища. Наука і освіта, Серія «Педагогіка»: збірник наукових праць. Одеса: Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського, 2015. Вип. 5/СХХХІV. С. 134–141.
- Попроцький І.С. Сучасні проблеми та шляхи реалізації міждисциплінарних зв'язків в системі професійної підготовки майбутніх офіцерів військово-морських сил. Науковий часопис, Серія 15

«Науково-педагогічні проблеми фізичної культури»: збірник наукових праць. Київ: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2017. Вип. 12(94)17. С. 87–90.

- Попроцький І.С. Напрямки вдосконалення навчально-виховного процесу Інституту Військово-Морських Сил Національного університету «Одеська морська академія». Педагогічний альманах: збірник наукових праць. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2018. Вип. 39. С. 211– 219.
- Попроцький І.С., Гавалюх О.С. Трансформація Збройних Сил та військової освіти Болгарії до стандартів країн-членів НАТО в період з 1997 по 2018 роки. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету, Серія «Педагогічні науки»: збірник наукових праць. Чернігів: Національний педагогічний університет, 2018. Вип. 155. С. 290–294.
- Попроцький І.С. Історичний контекст розвитку університетської освіти в Болгарії. Наукова скарбниця освіти Донеччини: науково-методичний журнал. Слав'янськ: Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти Донецького національного університету, 2018. Вип. 2. С. 107–111.
- Попроцький І.С., Сапіга В.В. Модернізація підготовки військово-морських спеціалістів у закладах вищої освіти. Науковий вісник: збірник наукових праць. Київ: Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, 2019. Вип. 18. С. 169–174.
- Попроцький І.С Система підготовки військово-морських фахівців Румунії, як сучасна модель підготовки офіцерських кадрів, прийнята у країнах-членах НАТО. Педагогічний альманах: збірник наукових праць. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2019. Вип. 43. С. 172–180.
- Терентьева Н.О., Попроцький І.С. Підвищення ефективності підготовки військово-морських фахівців щодо лідерства й освіти в Україні, Болгарії, Румунії. Науковий журнал «Школа економіки і менеджменту в громадській адміністрації». Словачія, 2019. №. 1. С. 169–175.
- Попроцький І.С. Підготовка військових моряків в Румунії за стандартами країн-членів НАТО. Науковий вісник Льотної академії, Серія «Педагогічні науки»: збірник наукових праць. Кропивницький: Льотна академія Національного авіаційного університету, 2020. Вип. 7. С. 153–160.
- Попроцький І.С. Імплементация досвіду країн-членів НАТО у процес підготовки фахівців для Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Вісник Національного університету, Серія «Педагогічні науки»: збірник наукових праць. Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, 2020. Вип. 11 (167). С. 28–36.
- Попроцький І.С. Підготовка військового моряка в Румунії та Болгарії як сучасний досвід вдосконалення освітнього процесу в Україні. Науковий вісник, Серія «Педагогіка та психологія»: збірник наукових праць. Мукачево: Мукачівський державний університет, 2020. Том 6, вип. 2. С. 124–136.
- M. Rostoka, A. Guraliuk, G. Cherevychnyi, O. Vyhovska, Ig.Poprotskyi and N.Terentieva.Philosophy of a Transdisciplinary Approach in Designing an Open Information and Educational Environment of Institutions of Higher Education. Румунський журнал багатомірної освіти, міжнародний реферований журнал. Румунія, 2021. Том 13, № 3. С. 548–567.
- Луценко Г., Попроцький І., Романюк В., Терентьева Н. Професійна мова підготовки військових фахівців як основа партнерства заради миру. Фаховий журнал “Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології” Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макарова. Суми, 2022. №6 (120). С. 352-360.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0115U002891, 0121U110276

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терентьева Наталія Олександрівна
2. Nataliia Terentieva

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3238-1608

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, буд. 10, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ляшкевич Антоніна Іванівна
2. Antonina Liashkevych

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0802-6489

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонська державна морська академія

Код за ЄДРПОУ: 35219930

Місцезнаходження: проспект Ушакова, буд. 20, Херсон, 73000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чистякова Ірина Анатоліївна
2. Iryna Chystyakova

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000п0001п8645п510X

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=2T77QjMAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьменко Василь Васильович

2. Vasyl Kuzmenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5424-8234

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кохановська Олена Вікторівна

2. Olena Kokhanovska

Кваліфікація: д.пед.н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7294-173X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Примакова Віталія Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Примакова Віталія Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кохановська Олена Вікторівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна